

Az utolsó padban

Kompetenciaterület:
Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

7. évfolyam

Programcsomag:
Polgár a demokráciában

A modul szerzői: Erdei Erika, Kabdebó Ferenc és Úr Anita

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	12-13 évesek
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc (lehetőleg egyben megtartva)
A modul közvetlen célja	Kisebbségi élethelyzetek megismertetése, középpontban a roma kisebbséggel, de felvillantva más kisebbségek helyzetét is; elfogadás, tolerancia, szolidaritás fejlesztése
A modul témái, tartalma	Témái: Kapcsolatok – szolidaritás, tolerancia; társadalom – kisebbség, esélyegyenlőtlenség; konfliktus – másság, diszkrimináció; társadalmi nyilvánosság – közvélemény Tartalom: A hátrányos helyzetű társadalmi rétegek esélyegyenlőtlensége, a cigány gyerekek iskoláztatásában rejlő anomáliák, vita a megoldás lehetőségeiről
Megelőző tapasztalat	Saját élmények a kisebbségben élőkkel és hátrányos helyzetűekkel kapcsolatban. Tananyagban: kereszténység kialakulása (a kereszténység első követői mint kisebbségek a római birodalomban)
Ajánlott továbbhaladási irány	Első eretnekmozgalmak (ariánus eretnekség mint kisebbség a kereszténységen belül)
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önszabályozás: felelősségvállalás, nyitottság Társas kompetenciák: véleményalkotás, vitakészség, konfliktuskezelés, szociális érzékenység
Kapcsolódási pontok	NAT-hoz: Ember és társadalom (kritikai gondolkodás, feltevések megfogalmazása egyes társadalmi, történeti jelenségek háttéréről, okairól; érvek gyűjtése a feltevések mellett és ellen) Tantárgyakhoz: osztályfőnöki óra; társadalomismeret; történelem; etika Modulokhoz: Kikhez tartozunk?; Honnan jövök, ki vagyok?; Koldus és királyfi
Támogató rendszer	www.romapage.hu

Módszertani ajánlás

Ezzel a korosztállyal a modul bonyolult problémakörét csak a jelenségek szintjén lehet kezelni. Sok függ attól, hogy a tanulókat a téma személyesen érinti-e. Vannak-e az osztályban cigány tanulók, vagy éppen ők vannak többségben. A cigány tanulók iskolai esélyegyenlőtlenségét olyan mélységig taglaljuk, amennyire ezt a tanulók követni tudják. Vigyázni kell, hogy ne közhelyekkel zárjuk rövidre a kérdéseket, mert ezekkel

csak felerősítjük az előítéleteket. Engedjük meg a tanulóknak, hogy negatív élményeiket és véleményeiket is nyíltan elmondják. Megalapozott érvekkel vitázzunk, és erre ösztönözzünk másokat is.

Nem baj, ha először suta az érvelés, adjunk időt az érlelődésre. Az érvelés technikáját tanítani kell, ezért is fontos, hogy a vita szabályait előre ismertessük és ragaszkodjunk azok betartásához. A téma nem zárul le ezeken az órákon, lesz még alkalom a kérdésről beszélni. Osztályozás és hagyományos értékelés ebben az esetben nincs. A témazáró visszajelzések segítenek abban, hogy a tanulókat érdeklő pontokon folytassuk a témát, mindig azon a szinten, ahol a tanulócsoporthoz éppen áll.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

P1 – Poszteren szereplő, esetleg kivetített kérdések

P2 – A csoportvita javasolt szabályai

Tanulói segédletek

D1 – Szerepkártyák

D2 – Sajtóhírek (4 fajta szöveg)

Minden csoport valamennyi tagjának, a csoport által húzott szöveg.

D3 – Tanulói értékelés: nyitott mondatok befejezése

Valamennyi tanulónak szükséges.